

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, télvére 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyiltter sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,
Feigl Gyula

kjádó címére küldendők.

XXV. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

4. szám.

Mezőgazdasági háziiparunk.

Mezőgazdasági háziiparunk tisztán azért nem lendülhetett, mert a készítményeket gyorsan értékesíteni nem lehetett. Kik foglalkoznak nálunk mezőgazdasági háziiparral? Azok a földművesek, a kik nyáron át napszámából élnek, a kiknek télen semmi keresetük nincs, a kiket a szükség hajt, hogy még azokat a munkaalkalmakat is megbecsüljék, a miből nem csurog, csak csepeg. És ilyen a mezőgazdasági háziipar, melyhez nem kell más mint igen primitív kézügyesség, nem kell hozzá tőke, mert a nyers anyag készen van a műhelyt egy koronából föl lehet állítani. Kapva-kapnának is rajta a dologszerető falusi családok és áldva emlegetik, a ki jobb sorsukért való szeretetből ennek az országnak térfoglalását oly lelkesen segíti. Mit ér mégis az akció, ha a szükséges munka révén a friss kenyér nem gyorsan hűl ki. Éppen erre a téli foglalkozásra illik rá, hogy bis dat, qui cito dat, — mert az a szegény napszámos, a ki hétfőn azért font kosarat, hogy keddre betevő falatot adjon magának és családjának: nem raktározhatja el, a mit elkészít. És ki gondoskodik arról, hogy a munkáskéz nap-nap mellett a maga szorgalmának hábár mily kevés, de bérét vegye? Senki. A háziipar tömegáru kereskedő, vállalkozó, ki befekteti tőkét, a munkás kezeket foglalkoztatná és hét számra fizesse, nincs, és nem is lesz. Ez a primitív népipar természetesen oly tárgyakat gyárt, a melyek hosszabb raktározásra valók. A szőlőkosárra nincs szükség télen. A gyü-

mölcs-csomagoló ládákat se veszi meg az exportőr télen, mert először nincs pénze rá, nem is akar ráköltöni, de másodsor helye sincs rá. Már pedig a háziipar fellendülésének csak egy eszköze lehet, hogy az azzal foglalkozók hétszámra pénzt lássanak belőle. Háziipari szövetkezetek nem alakulhatnak, mert a szövetkezet a tagokra új terhet ró, egy-egy községben elegendő tag se kerülne, a regie főlemésztené a várható hasznót, de főként nem alakulhat meg, mert minden háziiparos minden üzlet rész befektetés nélkül akar az első időben háziiparból télen élni. A pauperizmus ily fokán összességére nem lelkesíthetők az emberek. El fog jönni e téren is a szövetkezés ideje, mikor speciális népiparunk lesz a mai tömegtermelés helyett, mikor a háziiparosoknak nem momentán inségmunkájuk lesz, ez a téli kereset, mikor a háziipar nem oly foglalkozás lesz, mely csak egyeseket csábít, de egy-egy faluban nagy arányban bontakozik ki. Ezt segíti elő Tallián földművelésügyi miniszternek intézkedése.

Mint a „Magyar Nemzet” is közölte a miniszter a következő nagyjelentőségű rendeletet adta ki:

A mezőgazdasági munkás nép között a tél folyamán előreláthatólag beálló nagyobb munka és ezzel keresethiány esetre kiváló eszközül kihasználható a gazdasági házi ipar, mely foglalkozás alatt az egyszerű kosárkötés, szalma- és sás-fonás, seprű-kötés és faragási tárgyak házi ipar utján való előállítását értem, a mely munkával csaknem

kizárólag a munkásnép legszegényebb rétege foglalkozik.

A mezőgazdasági munkásnép ilyenirányu foglalkoztatása céljából kész vagyok megfelelő összeget rendelkezésre bocsájtani, hogy ezen összegből a tél folyamán a vármegye területén, házi iparral foglalkozó munkásoktól a fogyasztásban is nagyban keresett háziipari cikkek rendeltessenek meg.

A megrendelt tárgyak a munkásoktól hetenként kifizetve átvételnek és az értékesítésig beraktározva biztosítattnak.

A megrendelés alkalmával minták adandók, melyek szállításáról gondoskodni fogok, s a beváltásnál ellenőriztetnek, hogy a beadott tárgyak a mintáknak és a kívánt minőségnek megfeleljenek.

A raktározás a készítési helyen vagy valamely alkalmas központban történne.

A megrendelés, beváltás, és raktározás, iparkamarák és szövetkezetek, vármegyei gazdasági egyesületek, esetleg községi előjáróságok útján történhetik.

Ha a készült cikkek helybeli szükségletet nem képeznének azok értékesítéséről vállalat útján fogok gondoskodni. Az értékesítés után befolyt összeg az államnak visszafizettetik.

Sulyt helyezek arra — mondja a miniszter — hogy csakis a fent megjelölt gazdasági háziipari ágakból s csakis tényleg háziiparral foglalkozó mezőgazdasági munkásoktól rendeltessenek meg a tárgyak.

A megrendelt tárgyak csakis január, február

Tárca.

Meglátogattam.

Meglátogattam újra

A kis zugocskát, ahol észrevétlen
Két évet tölték életemből el.
Annak tiz éve már . . . s azóta mennyi
Mégváltozott körültem a világban,
S megváltozám én is, busan megadva
Sorsomnak önmagam. De itt megint
Körül vesz engem minden, a mi mult
S úgy tetszik: csak tegnap járkáltam
[e bokrok között.]

Itt itt a házikó.

Ahol a szegény dajkamma! laktam én.
Ő már nem él . . . és a tornác felől
Nem hallom már nehéz lépéseit,
Sem reggelenként zsörtölő szavát.
És itt a fás halom, melyen sokat
Előldögéltem mozdulatlanul,
A tóra nézve — s addig más habok,
Más partvidékről gondolkozám.

Az messze, messze — szélesen terül el
Es ismeretlen, kék hullámain
Jár a halász csónakja, vonva a
Hálót. A part mentében a faluk
Sűrű egymás mellett tarkállanak,
Mögöttük látható egy szélmalom,
A mint lassan kereng . . .

A birtokunk

Szélén hol a hegynek kerül az út,
Áll három eső-verte vén fenyőfa,
Egy távolabb, kettő egész közel
Egymáshoz. Itt ha lóháton menék,
Ingó fejükkel üdvözöltek ök.
Elmentem most is arra, láttam őket,
Ugy állanak ök mostan is,
Leveleik is éppen úgy zizegnek,
De megkopott környékében,
Hol eddig pusztaság volt, semmi más,
Mostan már ifju hajtás látható,
S ez ifju bokrok, mint a vén fenyők
Gyerekei húzzák meg ott maguk.
Amaz meg, a távol s magában álló
Fenyő olyan, miként egy agglagény:
Körülte minden pusztá, mint vala
Ifju család, köszöntlek tégedet

En nem fogom már látni nagykorod,
Nem látom már, mikor te túlnövöd
Az én iromba, három ismerősöm
S eltakarod az öreg tejűk
Az erre elmenők elől. Zugástok
Hadd hallja majd utódom, hogy ha itt
Hazatérőben lóháton megy el,
Jövén kedélyes társaságból, a
Szép méla éjszakán és eszébe
Jutok neki.

Eleddig én jövök,
Árnyékokba, mihajlovszki berkek.
Mikor engem először láttatok,
Még gondtalan, vidám ifju válék
S tapasztalan: szomjasan csak akkor
Hajtottam a nagy életnek neki . . .
És elmúltak évek s ime most kifáradt,
Bus vándorol fogadtok engemet.
Vén nem vagyok még most sem, ám az élet
Legyőzve nagy s egyenlőtlen tusában.
Bubánatomban gyakran gondolok
Ifju koromra, mely haszon nélkül
Vesztett el végkép, visszahozhatatlan.

Fordította: Szabó Endre.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
tüdőbetegségeknél, légzőszervek
hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szá-
márhurut és különösen lábbadozóknál influenza
után ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testület, előhívja a köhögést és a köpetet és megakadályozza az éjjeli izzadást.
— Kell-e az orra és jó isze miatt a gyermekek le szeretik. A gyógyszerárakban ávegenként 4-
kor. árt kapható Figyeljünk, hogy minden üveg alattl óggal legyen ellátva:
F. Hoffmannu-L. A. Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

és március havában készíthetők. Végül a miniszter a fentiek figyelembe vételével javaslatot vár, hogy a megye területén mely községekben és milyen cikkekből mennyi megrendelés volna eszközölhető és hogy ezen intézkedés milyen összeget igényelne?

A miniszteri rendelet lehetővé teszi, hogy a legnagyobb munkakereset hiányában, a mezőgazdasági háziiparral foglalkozó munkás ember kezébe vegye a sarkot, a kukorica csukát, a sást, a fűzfavesszót és a praktikus szükségletek számára minden aggodalom nélkül dolgozhat, mert a rendelkezésre álló hitel terhére tőle a készítményeket megveszik, raktározák, értékesítik. Tisztán az altruizmus alapján egy népjóléti alapot létesít a melyet arra fordítanak, hogy a nép télen át mezőgazdasági háziipari készítményeiért a munkabért azonnal megkapja. Ez az állami akció arra is jó, hogy az a háziipari készítményeket tömegáru jellegéhez tömegesíti, oly helyeken koncentrálja, hol az értékesítés feltételei megvannak. Ha a miniszternek jelentős szociális kérdését átérzik mindazok a körök kiknek segítsége, lelkes fáradozása nélkül a szép szándék teljes sikert nem láthat akkor méltán van okunk az intézkedést az első nagy lépésnek tartani, hogy a nép téli existenciája jövőben nem lesz oly siralmas, sokszor inszéz és miharabb megszűnik a tél egyes vidékeket fenyegetni, ha így a pauperizmus kiválóbb sebeinek orvoslására kell egyesíteni a jobbakat. Az szereti a népet legjobban, aki annak munkát ad, ki a becsületes munka révén jobb gondmentes napok elé segíti őket.

Városi ügyek.

248/1905.

Pályázati hirdetmény.

Község szab. kir. városnál megüresedett városi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az áll. javadalmazása 600 K. évi fizetés, 15% fizetési pótlék és a szemledijakból áll.

Pályázati kérvények állatorvosi oklevéllel és eddigi alkalmatosságot, valamint előéletet igazoló okmányokkal felszerelve 1905. évi február hó 12. napjáig bezárólag nyújtható be a város polgármesteri hivatalához.

Az állás betöltése választás útján történik. A választás 1905. évi február hó 18-ik napjának délután fél 4 órakor fog meg-ejteni.

Község, 1905. január hó 21-én.

Dr. Sissovcics,
polgármester.

248/1905.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 59. §-a alapján figyelemzettem a Győngyös malomárok parti birtokosait, hogy jégtörölés ennetén a vízfolysis medrét a jégtől tisztítsák meg, mert az ennek elmulasztása folytán károsodó birtokosok követelhetik, hogy a vízfolysis gától jég eltávolításuk.

Község, 1905. január 19-án.

Dr. Sissovcics,
polgármester.

Hirek.

— Városcopy Tivadar győri tankerületi kir. főigazgató a múlt héten több napon át városunkban tartózkodott és a helybeli bencés gimnáziumnál a szokásos évi szemlét teljesítette.

— Tárgyalás a főgymnázium ügyében. Folyó hó 18-án, szerdán. Városcopy Tivadar győri tankerületi főigazgató a közoktatásügyi kormány megbízásából a városházán tárgyalta a város főgymnáziumi bizottságával és a bencésrend megbízottjával. A tárgyaláson a város részéről Sissovcics Miklós dr. polgármester, August János jegyző, Köszegi József rendőrkapitány, Miske Kálmán báró, Kincses István, — a bencésrend megbízottjaként Mizy Engelbeát dr. igazgató, — mint volt főgymn. bizottsági tag Széchenyi Rezső gróf — vettek részt. Szadjbely Gyula m. kir. udvari tanácsos Rohoncra távollévén a meghívót későn kapta kézhez és ezokból nem érkezhett meg a tárgyaláshoz. Elnöklő főigazgató ur az ügy állását ismertetve a tárgyalás célját változta. Eszerint az érdekelt faktoroknak szerződési tervezetet kellene készíteni, amely aztán jóváhagyás végett a közoktatásügyi kormányhoz lesz fölterjesztendő. Az értekezlet ebben megállapodván pontról-pontra tárgyalta azokat a részletkérdéseket, melyeket a bencésrend és a város kiküldöttjei már annak idején tisztáztak, — és megszövegezte úgy, amint a szerződés tervezetében fölveendő. Azután ismertetve lett a kormány álláspontja ebben a kérdésben, valamint a föltételek, melyeket a kormány fölügyeleti jogából kifolyólag kikötött. Az értekezlet kikapcsolta a tervezetből mindama kérdéseket, melyek a kormányt nem érdeklik. Így kimaradt a konviktus kérdése, valamint a bencéstemplom lebontásának és a régi városi templom átengedésének kérdése, melyek a bencésrend és a város közt külön nyerhetnek elintézést. Olvasóink ugyis ismerik az ügy részleteit s így csak az újabb mozzanatokat említjük föl. Ezek a következők: Ha a város által megajánlott 200,000 korona a létesítés költségeit nem fedezné, a hiányt helyt áll a főgymnáziumi egylet vagyona, mely ma már 10,000 koronát meghalad. Mivel pedig az állam a fönntartás költségeihez csak 12,000 koronát ad, a szükséglet pedig csak a tanerőknél is 16,000 korona, a különbözet fedezéséről is gondoskodni kellett. Ez úgy válik lehetségessé, hogy a bencésrend a tandíjat 48 koronára, a beiratási díjat pedig 6 koronára fölemeli, és a mostani díjakon fölüli összeget a városnak átengedi. Ebből aztán a különbözet kikerülhet. Azon-fölül a vármegye is meg fog kerestetni, hogy a várost a kulturpótadóból támogassa. A jegyzőkönyvhöz még az a kérelem is fűződött, hogy a kormány engedje meg, hogy az ötédi osztály a legközelebbi tanévben megnyitható legyen. Az ügy tehát legjobb uton van a megvalósuláshoz.

Regényalakok.

Irta: Bródy Sándor.

II.

A vezetőnek nevét a kollégái sem tudták. Az egyik úgy sejtette, hogy Mikulinknak hívják. Ennek a hitnek azonban nem volt semmi alapja, talán csak az, hogy az illetőnek ez a szó tetszett. Mások szerint Tóth vagy Puszkás volt, hogy háza ember volna, azt nem állította egyik sem. Eltek logikával és mondták is:

— Ha felesége volna, többször idejönne hozzá veszekedni!

Aztán eluutam és abbau hagyta az obszerválást. Közben megismerkedtem néhány száz emberrel, más egyébb kis és nagyobb dolgok is történtek azóta, hogy elhagyta az ódon könyök utcát. Többek között: megváltozott pszichológiám, kezdtem tájékozódni abban a sötétségben, amelyet „én"-nek neveznek körülbelül megtudtam, hogy seumi érdemlegest nem lehet csinálni az élet e könyök utcájában, ami alaposan ellenkezik a régi véleményemmel. Sőt a kedves ételeim is mások lettek, pedig még ez az egy, amiben következetes szoktak lenni és kitarunk — a mákos metélt és a malac-

pörkölt mellett, — mindhalálig. És a vérem! Nem kell vegyi vizsgálat alá vennem, úgy is tudom, hogy más. Régen: forró és fellobbanó, ma lagymatag és — gondolkodom vele.

Minden más lett bennem és körülöttem is. A cse-csemőknek bajszok nőtt és ha megpillantottam ifjúkori ideáljaimat az utcán-átmentem a másik oldalra. Nincs semmi és senki akl magára ne cáfolt volna, a hegyek összelapultak, magasság kisebb lett, a messzeség össze-ment és a flakkereseket nem tartom többé zordon és gögös uri embereknek. Oh istenem, husz évi kopás alatt mily szürke lett Budapest szikrázó színi keleti szőnyege! Csak a szobor maradt a régi hordár, az változatlan. Lerombolták mellőle a házat, körülötte a városrészt és ő — bizonyára szótlanul és szivtelenül-árköltözököt egy új helyre, megint csak pálinkás bolt elé.

Új öt év telt el azóta. mindennap látom és mindig ugyanannak! Mindig a helyén, soha megbízása, semmitéle keresete. ha csak egyszer pillantanám meg munkában, ha csupán egy frakkot vinne vásárolni, egy levelet valami leányhoz. Miből él, de miből élhet? Így meg kell halnia éhen, csak végezne már szegény, jobb volna talán neki is!

Neki azonban úgy látszik, mindegy. Vár, uéz, áll,

— Értekezlet. Vasvármege főispánja a törvényhatósági bizottság tagjait f. hó 23-án a vármegye üléstermében tartandó értekezletre hívta meg. Az értekezleten valószínűleg a t. hó 30-iki részleges tisztújítás kérdésében törtenik megállapodás.

— Az ország népnevelői a tuberkulózis elleni mozgalomban. A József főherceg Sanatorium Egyesület tudvaleg már a tavasszal hozzákezd az első nép-szanatoriumnak építéséhez. Az a szomorú tapasztalat, hogy a tuberkulózis főleg a tanító körben szedi nagyon áldozatait, arra bírta ez egyesületet, hogy a népnevelés nemzeti munkájában időbajjal megtámadott néptanítók részére igyei helyet létesít s sz-mben ezzel azt kéri a tanítói kartól, hogy a maguk működési helyén legyenek az egyesület buzgó munkatársai. Ugyanis az egyesület most jólékonycélú sorsjátékot rendez alapítottje gyarapítására. Az egyesület hazafias kérelmet intézett a tanítói karhoz és bizton hisszük, hogy városunk és vármegyéünk tanítótsága a maga testületi céljának tekinti a sanatorium egyesület szándékát s azon lesz, hogy az egyesület minél több sanatoriumot létesítsen, mert így idővel annyi ágyalapítványa lesz a hol beteg kártársait elhelyezheti. Az egyesületnek a tanítói kar iránt való áltozatkészsége nem szorul dicsérő szavakra és bizonynyal a hála virágát fakasztja.

— A kath. legényegyesület színelőadása, melyet mult vasárnap este a Munkásokban láttunk, várakozáson fölüli sikerült Szigligeti Ede 3 fölvenásos vigjátéka, Liliomfi, oly jól adták az összes szereplők, hogy általános dicséretet érdemelnek. Legnagyobb és legháladatosabb szerepei a darabnak Liliomfi és Szellemfi, meglepő jó alakítást nyertek Hermann Tamás és Ruisz Gábor által úgy hogy a bő tapsot méltáu kiérdemelték.

— Az országos képviselőválasztás f. hó 26-án lesz. A szavazás két helyiségben történik és pedig: a Neumann féle házban, és a volt Freyberger féle ruháüzlet helyiségében. Választási elnök és I. szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Stur Lajos, a II. küldöttség elnöke dr. Hegedűs János. Helyettes elnökök Graf Adolf és dr. Szemző Sándor. Jegyzők Nyulassy István és Pados Gábor, helyettes jegyzők dr. Dukesz Miksa és Marton Károly.

— A város fizessen! Így határozott a közigazgatási bizottság. A város ugyanis a tehervállomáson a város adósságait mindig szerepeltette, holott csak a bekebelezett adósságok jöhettek volna számításba. A pénzügyigazgatásnál ezt egyszerre csak kifogásoltak és 5 évre visszamenőleg a tehervállomás alapján leírt adót kivették. A város felebezett ugyan, de most a II-od toku hatóság is kötelezte a várost a kb. 5000 K. adó utólagos lefizetésére, sőt valószínű hogy jövődeki kihágás miatt eljárást indítanak a város illető közegei ellen.

— A közeg-szombathelyi vasút üzleti kimutatása 1904. dec. haváról:

Szállított személyek	9517 egyén
Szállított javak	1222 tonna
Személyek s podgyász utáni bevétel	4776 kor.
Bevétel a szállított javak után	3046 "
Osszes bevétel	7822 "
Kilométerenkint	460 "
Az előző év dec. havi összes bevételére	2799 "
Kilométerenkint	429 "
A km.-kinti emelkedés	+ 7.2 %

Eredmény az év elejétől dec. hó végeig:

Szállított személyek	125926 egyén
Szállított javak	13688 tonna
Személyek és podgyász utáni bevétel	67522 kor.
Bevétel a szállított javak után	41345 "
Osszes bevétel	108867 "
Kilométerenkint	6404 "

Az előző év első 10 hónapjának bevétel:

Személyek s podgyász után	62746 kor.
Javak után	33754 "
Osszes bevétel	96500 "
Km.-kint	5676 "
Az emelkedés km.-kint	+ 12.8 %

Evi átlagos km.-kinti bevétel:

Az 1904. évben	6404 kor.
Az 1903. évben	5676 "

— Színészet. Fehér Károly színigazgató végre jelentkezett és közzé is tette mar előleges színházi je-

— mig estve lesz. Nem öregebb és nem elégedetlenebb, mint régen. A ruhája is mintha ugyanaz volna, elég tiszta elég rendez, az időhöz való. Nincs melege, nem fázik. Dolga nincs, terve nincs, célja nincs. Mit gondolhat vajon a maga életéről? Azt, hogy várni kell, majd eljutunk valahová. Mi úgy sem mehetünk magunktól, visznek, mint ahogy hordja magával az ár a folyamnak molekuláit. Nem a cseppeket, mert az már az intézmény, valóságos részvényársaság!

Ostoba filozofia, hogy megtéveszt mint kitérít az utamból. Most hirtelen egy kép reszket a szemem előtt, homályosan, beteges bágyadsággal. Mintha láttam volna a szamoszott öreg embert most karácsonykor, estve. Az utca elhagvatva, sötét mögötte a palinkás bolt is. A hordár indul félben volt éppen, de valaki hátulról megérintette a kacska kezét. Egy asszony ember, kalapban, csak a félorcát láttam de azugyan csak ki volt pirosítva.

A lánya, az unokája a felesége? Egy darabig láttam őket, amint egy vonalban lassan haladnak előre, amig egyszerre kiestek, elvágódtak a látóhatárból, velem — egymagammal — vadul vágatott tova az ünnepesti villamos.

lentését. Valószínű, hogy a szinelőadások jövő hét végén fognak kezdődni, és így végre valahára a színházlátogató közönségek óhaja teljesül.

— **Jégpálya.** A Grätzl-féle réten néhány nap óta megnyílt a jégpálya, és a város apraja-nagyja siet élvezni a korcsolya sportot, amittől az idén oly sokáig meg volt fosztva. Jó is lesz kihasználni az alkalmat, mert hát a napsugarak már kezdenek irigykedni.

— **A városi állatorvosi állás betöltése.** A városi állatorvosi állásra vonatkozó pályázati hirdetmény a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni és a választás határnapjául február hó 13-ika van kiszemelve. A választás valószínűleg egyhangú lesz, mert már az ideiglenes betöltés is olyan módon történt.

— **Országos állatvásár.** A jövő héten, szerdán, állatvásár lesz a városban. Szerencsés véletlen, hogy az országgyűlési képviselőválasztás egy nappal későbbre esik, mert ha véletlenül e kettő egy napra esett volna, vagy az előbbi egy nappal utána esett volna, akkor a miniszter rendelete értelmében, a választás után második napon kellett volna az állatvásárt tartani; ez esetben pedig az amugyis gyenge állatvásár egészen feleslegessé vált volna.

— **Tessék csak a Kőszegen gyártott mosószappant használni!** Az első próba megfogja gyógyítani arról, hogy ép olyan jó mint bármely más gyártmányú szappan. Kapható minden fűszerkereskedésben s a gyárosnál: Freyberger Sándor bórkereskedésében Kőszegen.

— **Schöllcshtzi száritott főzelék** mint elismerés legjobbnak. Egyedüli kaktár Waisbecker Ede utóda **Schaar Józsefnél** Kőszegen. — Használati utasításokat ingyen.

Különfelek.

* **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Január 16-án. Pósz Kálmán és Tóth Ester, leánya Erzsébet, rom. kath.

Január 19-én. Stubenvoll Károly és Benedek Paula, leánya Maria, evang.

Halálozás.

Január 13-án. Matzner Alajos, nyug. őrnagy, róm. kath., 73 éves, tüdőlob.

Január 17-én. Kaltenecker Ferenc, kőmives segéd, róm. kath., 21 éves, tüdőlob.

Január 18-án. Boros Irén, tanuló, róm. kath., 18 éves tüdővész.

* **Az Angolok étvágya.** Agy orvos vizsgálatai folyamán arra az eredményre jutott, hogy az angolok sokkal többet esznek, mind amennyi egészségükre hasznos. Egy angol pl. manapság négyszer annyi húst eszik és háromszor annyi teát iszik, mint amennyit ittak 1859-ben. Egy munkás 107 font húst fogyaszt el egy év alatt, egy polgárember 122-öt, egy középistályu 182; egy gazdag angol 300 fontot, pedig ugyanazon orvos állítása szerint egy embernek elég egy napra egy fél font hús, mástéfont kenyér, fél liter tej, 30 gramm vaj, 30 gram zsír és egy font burgonya. Ennél többet enni haszontalan, sőt ártalmas.

— **Gyermekek paradicsoma.** A budapesti háztulajdonosok tudvalevőleg nem igen szeretik a gyermekeket sőt van nagyon sok, aki a házába egyáltalában nem fogad be sok gyermekkel megáldott lakót. Akad ilyen gyermekgyűlölő háziur Amerikában is, de ott viszont van olyan is, aki nagyon szereti a lármázó, játszadozó apró népséget. New-Yorkban például egy duszgázú orvos állítása szerint egy embernek elég egy napra egy fél font hús, mástéfont kenyér, fél liter tej, 30 gramm vaj, 30 gram zsír és egy font burgonya. Ennél többet enni haszontalan, sőt ártalmas.

* **Gyermek-törvényszék.** Dublinban (Angolország) az írek a város rendőri igazgatásával kapcsolatban gyermek-törvényszéket (children-court) állítottak föl, mely a hozzáfűzött várokozásnak teljesen megfelel. A rendőrhatalóságok a gyermekek elleni panaszokat — melyek minden nagy városban sürüen előfordulnak — naponként a délelőtti egy meghatározott órájában veszik föl s még tulajdonképeni napi munka megkezdése előtt el is intézik. A gyermekeket egy külön e célra berendezett teremben hallgatják ki. Kihallgatás előtt a gyermekek szülőikkel vagy egyéb hozzátartozóikkal külön szobában várokoznak s teljesen el vannak különítve a rendőrségi épület egyéb helyiségeitől, melyekben a nagykorú bűnösök, letartóztatott egyének megfordulnak. Akar tanuként, akár tettesként szerepeljenek a gyermekek valamely bűnesetnél, teljesen külön helyen történik a kihallgatásuk; és elítélésük. A fiatal gonosztevők megjavításának minden esetre hathatós eszköze ez az irországi gyermek-törvényszék.

* **Az időjárás befolyása az emberi életre.** A londoni Ithous-egyetem egyik tanára, Edwin Grant Dexter könyvet adott ki, melyben az időjárásnak az emberi életre gyakorolt befolyását igyekszik bizonyítani. Szerinte nem sokára el fog jönni az az idő, amikor a meteorológiai intézetekben azt is meg fogják állapítani, hogy az időjárás esetenként minő befolyással van az emberek kedélyére s hogy egy szél járványt hoz-e, vagy fagyot? Dexter szerint az időjárásnak és a széliránynak minden változása megteszi a maga hatását az emberek cselekedeteiben is. Így a nyugati szél növeli a hajlamot

s az öngyilkosságok számát a szél sebessége és a száraz idő befolyásolja. Gyermekre legkedvezőbb a hideg idő s a fiúk érzékenyebbek az időváltozás iránt mint a leányok. 12759 esetben figyeltek meg, hogy mi módon az időjárás a gyermekek viselkedésére és cselekvésére s kitűnt, hogy a gyermeki kedélyre legjobb a tiszta, száraz idő, míg a lelős, nedves és szeles az idő nyomasztólag hat a gyermekekre. A hőség szintén nem kis befolyással van a cselekvőképességre, a hideg időben szívesebben az emberek, mint a nyári hónapokban. Nőknél érdekes az erőszakos hajlam fejlődésnek a megfigyelése. A londoni bankokban kódos, borult időben bizonyos könyveket elő sem vesznek, nehogy hiba csuszszék beléjük s ilyenkor az alkalmazottak csak kevésbé fontos ügyeket intéznek el. A tapasztalat ugyanis bizonyítja, hogy borult idő mellett az emberek több hibát kövésnek el, mint tiszta időben, amire a bankoknak és más pénzintézeteknek különösen figyelemmel kell lenniük.

Irodalom és művészet.

A „Zenélő Magyarország” zongora zeneműfolyóirat 1905. évi XII. évfolyamu 2. füzeté a következő zseutartalommal jelent meg: I. Schubert Ferenc „A vándor” — Der Wanderer — műdal. magyar szövege Györy Margittól. II. Weiss Vilmos „Havasi rózsza” — Edelweiss — polka-mazurka.

A „Zenélő Magyarország” írói és munkatársai a bel és külföld legjobb nevű zeneszerzői és havonta kétszer megjelenendő füzetekben, mint első hozza a zenemű újdonságok legjavát a magyar nóták — kuplek — operetek és operák részleteit, indulók-keringők s szalondarabokat zongorára.

Előfizetési ára: az egész évre — 24 füzetben 250 zeneoldala — 12 kor., félévre — 12 füzetben 124 zeneoldala — 6 kor., negyedévre — 6 füzetben 62 zeneoldala 3 kor.

Mutatványszámot — úgy kimerítő jegyzéket az eddig megjelent 280 füzetről — amelyek 60–80 fillért minőg kaphatók, bérmentve küldi a „Zenélő Magyarország” (Klückner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest, VIII. Józsefkörút 22/24.

(*) **A beállott vadászati szünet alatt.** A vadász-közönséget oktató legjobbnak mulattató *Parthay Géza* díszesen illusztrált kitűnő vadászlapja a „Vadászat és Allatvilág”, melynek főmunkatársa Bárony István, Főnagy József, és az ország legjobb vadászírói. Egyvertani cikkeket Herényi Gotthárd Sándor, kynológiai részét Hanvay Zoltán, Kerpely Béla stb. írják. Mutatványszámukat, ingyen küldi a kiadóhivatal Budapest, Rotentiller-utca 30. szám.

Közgazdaság.

§ **A foszforsav trágyázásáról.** Nem üres frázis az hogy a talajainak foszforsav tartalma megesáppant, mert tényleg a valóságban is így van az. A múlt évtizedek gabonatermelése idézte a foszfortartalom csökkenését. A talaj a foszforsavat amugy is csekély mennyiségben tartalmazza s így könnyen elképzelhető, hogy foszrosított gabonatermeléssel gyorsan kiaknázható az. Foszforsavban szegény talajon pedig nehezebb lehet gabonát termelni. Különböző ezt kezdik is be átui a termelők s nem egy gazda van már, ki a foszfortrágyák használatát nélkülözhetlenné tartja. Szóval e tekintetben határozott haladás tapasztalható, mert míg pár évvel ezelőtti ritkaságszámba ment az, a ki rendes foglalkozott a műtrágyázással addig ma már igen gyakran találkozunk ilyenekkel s számuk folyton folyvást gyarapodik. Mit bizonyít ez? Kétségtől azt, hogy a műtrágyák, különösen pedig a foszfortartalmu műtrágyák, különösen pedig a foszfortartalmu műtrágyák sikeresen alkalmazhatók. Hiteles statisztikai adatok bizonyítják, hogy foszfortartalmu műtrágyák ugy házában, valamint a többi európai államokban évről-évre fokozottabb mérvben használtak fel.

Az 1870. évben Algír- és Tuniszban gazdag foszfátbányákra bukkantak, melyek kiaknázását tulajdonképen csak 1894-ben kezdték meg s azóta mint az alábbi adatok igazolják évről-évre nagyobb és nagyobb mennyiséget exportálnak.

Év	1894-ben exportáltak	1895	1896	1897	1898	1899
	53235 tonnát	136591	153389	224392	200345	305483

Tisserand számításai szerint az 1898-ik évben Európában mintegy 25 millió tonna ásványi foszfátot használtak fel főleg szuperfoszfát gyártására, mely mennyisége mai napig 1 millió tonnával növekedett. Ezen adatok azt hiszem eléggé megvilágítják a dolgot különösen pedig azt, hogy a foszfortartalmu műtrágyák között a szuperfoszfát az a mely legnagyobb mérvben használtak fel. A szuperfoszfát a thomas-salak mellett határozott elő érve fokozódik, addi a thomas-salak fogyasztása hanyatlást tüntet fel.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon számos megnyilatkozásáért az őszinte részvétnék, melylyel jó barátaink és ismerőseink, a hűszeretett férj tek.

Matzner Alajos

nyug. őrnagy

elhunyta alkalmával fájdalmunkban vigaszt nyújtottak, fogadják legőszintébb forró halánkat.

Kőszeg, 1905. évi január hó 18-án.

A gyászoló család.

Szives figyelembe!

A nagydíjű közönségnek ezennel becses tudomására adatik, hogy a helyben 10 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő

I. magyar konyhában

kitűnő és izlós ebédek és vacsorák kaphatók.

Egy ebéd 3 tál ételre 60 fillér, egy vacsora 40 fillér.

Szives előfizetésre felhívni bátorkodok

őzv. Moretti Vincénő
kifűzőnő.

Lokás: Kőszeg, Jurisits-tér (Bersenyi-féle ház.)

3001/904. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi k. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Simonovits Ferenc végrehajtatónak kisk. Molnar Janos és társal végrehajtást szenvedők elleni 105 kor. 38 fill. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbírószág területén lévő Város-Hodász községben fekvő fentnevezett végrehajtást szenvedetteknek a városhodászi 16. sz. tjkvben A + 1. sorsz. 141. hrsz. 114. házsz. ingatlanuk 320 kor. a + 2. sorsz. 1673. hrsz. erdő ingatlanuk 2 k. a + 3. sor 1797 hrsz. ingatlanuk 60 kor. a + 4. sor 1911. hrsz. ingatlanuk 42 kor. a + 5. sor 794 hrsz. ingatlanuk 130 kor. a + 7. sor 1159 hrsz. ingatlanuk 114 kor.-ban ezennel megállapított kiállítási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1905. évi február hó 7-ik napján

délelőtti 10 órakor

Város-Hodász község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladatni foguak.

Árverezni szándékozők, tartoznak az ingatlanok becsárúak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tör.-cikk 42. §-ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőszegen a kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság, 1904. évi november hó 17-én.

Halasz Ernő,
kir. albiró.

H i r d e t é s e k.

Reidl István,

polgári és katonai szabómester

Várkör 432. Kőszeg. Intézet-u. sarkán

ajánlja magát előkelő urnaságoknak valamint

a nagydíjű közönségnek elegáns

szalon- és társalgó-ruhák,

továbbá

katonai egyenruhák és

„Bréches“- nadrágok

elkészítésére és a legolcsóbb árak mellett kitűnő kiszolgálást biztosít.

GYÓGY-COGNAC

KIZÁRÓLAG

BORBÓL-PÁROLT

ÁLLANDO VEGYI ELLENŐRZÉS ALATT

CAMIS & STOCK-PÁROLÓ-TELEPE

TRIEST - BARCOLA

1/2 palack K. 2-60 1/2 palack 5.— K.

Szélhajtó görcsszüntető
Bibergeil-cseppek.
 Étvágygerjesztő és emésztést elősegítő házszer.
 Egy üveg ára 1 korona.
 Két üvegnél kisebb szállítmány (utánvétel k 2.50)
 postán nem küldetik — Megrendelhető
BITTNER GYULA gyógyszer-tárában
 Gloggnitz, (Alsó-Ausztria).

BRÁZAY FÉLE
SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEC
ARA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ARA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ
 ... MELLEKELVE VAN! ...

Fekélyes betegek
 még olyanok is, kik sehol sem találtak gyógyulást,
 kérjen Ausztriából ingyen árjegyzéket és hitelesített
 köszönő iratokat.
ROLLE C. W. gyógyszerész,
 Altonán, (Elbe).

Vadgyegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy nagyon bizonyított házszer, mely már több
 mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
 bizonyított közreműködésével, csúszlós és meghúzóerővel
 határozottan használva.
 Figyelemre méltó, hogy hamisítványok miatt be-
 vásárlásakor a vásárlóknak meg kell látni az olyan üveget
 fogadjunk el, amely a „Horgony” vadgyegyvel és a
 Richter gyógyszerész által dobozba van csomagolva.
 Ára üvegenként 90 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor.
 az üvegeknél minden gyógyszer-tárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.
 Richter gyógyszer-tár az „Arany arószláshoz”, Pragban,
 Előreutó utca: 5. szám. Mindenképp postaküldés.

Ez kezdől, a gyárban vasáról és délelőtt és legjobban!
 Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár
STOWASSER J.
 királyi udvari hangszergyáros, hátsereg-szállító, a Rakóczi
 javított tarogató és a hangfokozó gerenda
 feltalálója
BUDAPEST, II., LÁNCID-U. 5. SZ.

A vállja saját gyárban készült, általánosan elismert különleges (speciális) fa, réz, fűző és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.
Legnagyobb raktár és gyár.
Hegedők: — forrási, rózsafából, ujjakat billentővel és jókaval, 30 — 40 f. feljebb.
Harmoniosz gerenda — mely által bármely hangszert, és fűzőt feljebb, erősebb és legjobban hangzó (bármely alker) hangzó javításra 4 — 5 f. feljebb.
TAROGATÓ — rózsafából, ujjakat billentővel és jókaval, 30 — 40 f. feljebb.
Harmonioszok — ellátható, legjobban hangzó, és fűzőt feljebb, erősebb és legjobban hangzó (bármely alker) hangzó javításra 4 — 5 f. feljebb.
 A legnagyobb, legjobban erős, elpusztított hangszereket, bármely hangszert, 250, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1100, 1200, 1300, 1400, 1500, 1600, 1700, 1800, 1900, 2000, 2100, 2200, 2300, 2400, 2500, 2600, 2700, 2800, 2900, 3000, 3100, 3200, 3300, 3400, 3500, 3600, 3700, 3800, 3900, 4000, 4100, 4200, 4300, 4400, 4500, 4600, 4700, 4800, 4900, 5000, 5100, 5200, 5300, 5400, 5500, 5600, 5700, 5800, 5900, 6000, 6100, 6200, 6300, 6400, 6500, 6600, 6700, 6800, 6900, 7000, 7100, 7200, 7300, 7400, 7500, 7600, 7700, 7800, 7900, 8000, 8100, 8200, 8300, 8400, 8500, 8600, 8700, 8800, 8900, 9000, 9100, 9200, 9300, 9400, 9500, 9600, 9700, 9800, 9900, 10000.
 Kivétel nagyban és kicsinyben.
 Mindenképp minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Meghívás
A Kőszeg-szombathelyi
h. é. vasut-részvénytársaság
 folyó évi február hó 14-én d. u. 3 órakor
 a városház közgyűléstermében megtartandó
rendkívüli közgyűlésére.

N a p i r e n d :
 A szombathelyi pályaudvar kibővítése költségeihez kötelezett 85000 korona tőkének, mely a cs. kir. szab. déli vaspálya társulatnak fizetendő, mikénti, — esetleg kölesön felvétele által leendő beszerzése iránt határozat hozatal.
 Kőszegen, 1905. évi január 9-én.
Az elnökség.
 A közgyűlésen az a részvényes bír szavazati joggal, a ki részvényét vagy részvényéről szóló letétjegyét (20 és 28 §.) 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letette.
 Egy részvényes saját letett részvényei után 20 szavazatnál többel nem bírhat, egynél több meghatalmazást nem vállalhat, s a meghatalmazót megillető szavazatokkal együtt sem bírhat többel 40 szavazatnál.
 (Utánnymot nem díjazatik.)

Mirigyeknél, vérbajnál, ángol kóránál, bőrkütegnél, esuznál, torok- és tüdőbajoknál, meghűlésnél, idült köhögésnél, hörghurutnál. — különben gyenge s vérszegény gyermekek edzése és erősítésénél újból ajánlom a közkeletelt és orvosilag gyakran rendelt
Lahusen-féle Jod-vas-májolajat.

A legjobb, leghatásosabb májolaj. Hatása vérképző, nedvújító és étvágygerjesztő. Rövid idő alatt fokozza a test erejét. Többet ér minden más hasonló és újabb szerénél. Ize finom és kellemes, azért mindenki szívesen veszi be, minden ellenkezés nélkül. Szaporodó évi szükséglet legjobban bizonyítja a jószág és közkeresetség mellett. Számos bizonyítvány és elismerő irat. Ára **3.50** korona. — Mindenki óvakodjék az utánzatoktól, és a vételnél ügyeljen Lahusen gyógyszerész Bréma című cégemre. Főraktár Kőszegen: a „Magyar Királyhoz” és „a szerecsenhez” című gyógyszer-tár.

A vidéken lakó családok számára
 meilozhatóan
 a higiénikus és teljesen szagtalan
 csasz. és kir. szabványozott
szobaklozet.
 mely mint elegáns bútordarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.
betető kécsik
Mag. köpcsészé
áldottak és Irrigátorok
„cső- és fürdőkádak.
 az árjegyzéket ingyen és bérmentve küld
GUTTMANN L
 clozet-gyár
 Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
 (Koruth Lajos-utca sarkán.)

MÜHLE VILMOS
 cs. és kir. udv. szállító **Temesváron**
 Mag-, növény-, rózsá-, fák- stb.
 nagytenyészet.
 (Tenyésztőterület: 62 hold — 37 hektár.)

Magvakkal és virázhagymakkal a legjobbat.
 A legújabb gyümölcs-, dísz- és sorfákat.
 A legújabb fenyőféléket és cserjéket.
 Képletekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen.
 Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.
 Minden egyes szállítványhoz „Mühle tanácsadója a kertmívelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv, ingyen mellékelatik.

M e g h í v ő
 a közzei bortermelők szövetkezetének
 1905. évi február hó 5-én délelőtt fél 11 órakor a
 „MULATÓ” nagytermében megtartandó
rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat :
 1. Igazgatósági jelentés.
 2. Felügyelőbizottsági jelentés.
 3. Számadás és mérleg előterjesztése.
 4. Egy igazgatósági és egy felügyelőbizottsági tanácsjavaslata.
 5. Indítványok.
Az igazgatóság.